

Οικουμενικός Πατριάρχης: Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι ευκαιρία συνειδητοποίησης του βάθους και του πλούτου της πίστεώς μας

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Τον Κατηχητήριο Λόγο του για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή εξέδωσε ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος προς τον ευσεβή λαό, τονίζοντας ότι η “Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι ευκαιρία συνειδητοποιήσεως του βάθους και του πλούτου της πίστεώς μας ως «προσωπικής συναντήσεως με τον Χριστόν»”.

Ο Παναγιώτατος μεταξύ άλλων αναφέρει: “Δεν γνωρίζει η χριστιανική ελευθερία, ως υπαρκτική αυθεντικότητας και πληρότης, σκυθρωπόν ασκητισμόν, ζωήν χωρίς χάριν και χαράν, «σαν να μην ήλθε ποτέ ο Χριστός». Και η νηστεία δεν είναι μόνον «βρωμάτων αποχή», αλλ’ «αμαρτημάτων αναχώρησις», αγών κατά της φιλαυτίας, αγαπητική έξοδος από τον εαυτόν μας προς τον εν ανάγκαις αδελφόν, «καύσις καρδίας υπέρ πάσης της κτίσεως». Η ολιστικότης της πνευματικότητος τρέφεται

από την εμπειρίαν της Μεγάλης Τεσσαρακοστής ως πορείας προς το Πάσχα και ως προγεύσεως της «ελευθερίας της δόξης των τέκνων του Θεού (Ρωμ. η', 21)».

Παρακάτω ο Κατηχητήριος Λόγος:

Τιμιώτατοι άδελφοί Ήεράρχαι καί τέκνα έν Κυρίω εύλογημένα,

Είσερχόμεθα καί πάλιν, εύδοκία καί χάριτι τοῦ άγαθοδότου Θεοῦ, είς τήν Άγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, τήν εύλογημένην περίοδον νηστείας καί μετανοίας, πνευματικῆς έγρηγόρσεως καί συμπορεύσεως μετά τοῦ έρχομένου πρός τό έκούσιον πάθος Κυρίου, ίνα φθάσωμεν προσκυνῆσαι τήν λαμπροφόρον Αὐτοῦ Άνάστασιν, καί άξιωθῶμεν έν αὐτῇ τῆς ήμετέρας «διαβάσεως» έκ τῶν έπιγείων είς «ἅ όφθαλμός οὐκ είδε καί οὔς οὐκ ήκουσε καί επί καρδίαν άνθρώπου οὐκ άνέβη» (Α' Κορ. β', 9).

Είς τήν άρχαίαν Εκκλησίαν, ή Άγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ήτο περίοδος προετοιμασίας τῶν κατηχουμένων διά τό βάπτισμα, τό όποϊον έτελεΐτο κατά τήν Θεϊαν Λειτουργίαν τῆς Άναστάσεως. Τήν αναφοράν πρός τό βάπτισμα διασώζει καί ή θεώρησις καί βίωσις τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστής ώς κατ' έξοχήν καιροῦ μετανοίας, ή όποία χαρακτηρίζεται ώς «άνάκλησις βαπτίσματος» καί ώς «δεύτερον βάπτισμα», ώς «συνθήκη πρός Θεόν δευτέρου βίου», αναβίωσις δηλαδή τῶν δωρεῶν τοῦ βαπτίσματος καί ύπόσχεσις πρός τόν Θεόν δι' έναρξιν νέας πορείας ζωῆς. Αί άκολουθίαι καί ή ύμνολογία τῆς περιόδου συνδέουν αὐτόν τόν πνευματικόν άγῶνα τῶν πιστῶν μέ τήν προσδοκίαν τοῦ Πάσχα τοῦ Κυρίου, διά τῆς όποίας ή τεσσαρακονθήμερος νηστεία άναδίδει εύωδίαν πασχαλίου χαρᾶς.

Ή Άγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή εΐναι εύκαιρία συνειδητοποιήσεως τοῦ βάθους καί τοῦ πλούτου τῆς πίστεώς μας ώς «προσωπικῆς συναντήσεως μέ τόν Χριστόν».

Όρθῶς τονίζεται ότι ό Χριστιανισμός «εΐναι στό έπακρο προσωπικός», χωρίς αὐτό νά σημαίνη ότι εΐναι «άτομοκεντρικός». Οί πιστοί «συναντοῦν, αναγνωρίζουν καί άγαποῦν τόν ένα καί τόν αὐτόν Χριστόν», ό όποϊος «τόν άληθινόν άνθρωπον καί τέλειον... πρῶτος καί μόνος έδειξεν» (Νικόλαος Καβάσιλας). Έκεϊνος καλεΐ πάντας πρός σωτηρίαν καί τόν κάθε άνθρωπον προσωπικῶς, ώστε ή άνταπόκρισις τοῦ καθενός, πάντοτε «ριζωμένη στήν κοινή πίστη», νά εΐναι «ταυτόχρονα μοναδική».

Ένθυμούμεθα τό υπέροχον Παύλειον «Ζῶ δέ οὐκέτι έγώ, ζῆ δέ έν έμοί Χριστός· ό δέ νῦν ζῶ έν σαρκί, έν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υιοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ αγαπήσαντός με καί παραδόντος έαυτόν υπέρ έμοῦ» (Γαλ. β', 20). Έδῶ τό «έν έμοί» τό «μέ» καί τό «υπέρ έμοῦ» δέν λέγονται έν άντιθέσει πρός τό «έν ήμϊν, τό «ήμᾶς» καί τό «υπέρ ήμῶν» τῆς «κοινῆς σωτηρίας». Ό Απόστολος τῆς έλευθερίας, άκρως εύγνώμων διά τά ούράνια άγαθά τῆς έν Χριστῷ άναγεννήσεώς του, «τό κοινόν ίδιον

ποιεῖται», ὡς ὁ προαιώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ νά ἐνηνθρώπησε, νά ἐσταυρώθῃ καί νά ἀνέστη ἐκ νεκρῶν «δι' αὐτόν προσωπικῶς».

«Μοναδική» καί «βαθιά προσωπική» εἶναι ἡ βίωσις τῆς πίστεώς μας ὡς χριστοδωρήτου ἐλευθερίας, ἡ ὁποία εἶναι ἐν ταύτῳ «οὐσιωδῶς ἐκκλησιαστική», ἐμπειρία «κοινῆς ἐλευθερίας». Αὕτη ἡ ἀληθεστάτη ἐν Χριστῷ ἐλευθερία ἐκφράζεται ὡς ἀγάπη καί ἔμπρακτος συμπαράστασις πρὸς τόν συγκεκριμένον πλησίον, ὅπως αὕτη περιγράφεται εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ «Καλοῦ Σαμαρείτου» (Λουκ. ι', 30-37) καί εἰς τὴν περικοπὴν τῆς τελικῆς κρίσεως (Ματθ. κε', 31-46), ἀλλὰ καί ὡς σεβασμός καί μέριμνα διὰ τὴν κτίσιν καί εὐχαριστιακὴ χρῆσις αὐτῆς. Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία ἔχει προσωπικόν καί ὀλιστικόν χαρακτῆρα, ὁ ὁποῖος ἀποκαλύπτεται ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν εἰς τόν τρόπον κατανοήσεως τοῦ ἀσκητισμοῦ καί τῆς νηστείας.

Δέν γνωρίζει ἡ χριστιανικὴ ἐλευθερία, ὡς ὑπαρκτικὴ αὐθεντικότης καί πληρότης, σκυθρωπὸν ἀσκητισμόν, ζωὴν χωρὶς χάριν καί χαράν, «σάν νά μὴν ἦλθε ποτέ ὁ Χριστός».

Καί ἡ νηστεία δέν εἶναι μόνον «βρωμάτων ἀποχή», ἀλλ' «ἀμαρτημάτων ἀναχώρησις», ἀγών κατὰ τῆς φιλαυτίας, ἀγαπητικὴ ἔξοδος ἀπὸ τόν ἑαυτόν μας πρὸς τόν ἐν ἀνάγκαις ἀδελφόν, «καῦσις καρδίας ὑπὲρ πάσης τῆς κτίσεως». Ἡ ὀλιστικότης τῆς πνευματικότητος τρέφεται ἀπὸ τὴν ἐμπειρίαν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς πορείας πρὸς τό Πάσχα καί ὡς προγεύσεως τῆς «ἐλευθερίας τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ (Ρωμ. η', 21).

Δεόμενοι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀξιῶσθαι πάντας ἡμᾶς νά διατρέξωμεν ἐν ἀσκήσει, μετανοίᾳ, συγχωρητικότητι, προσευχῇ καί ἐνθέῳ ἐλευθερίᾳ τόν δόλιχον τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατακλείομεν μέ τούς λόγους τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν πατρός μακαριστοῦ Μητροπολίτου Χαλκηδόνος Μελίτωνος, κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς τοῦ ἔτους 1970 εἰς τόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ἀθηνῶν: «Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν καί στό βάθος μᾶς ἀναμένει τό ὄραμα, τό θαῦμα καί τό βίωμα τῆς Ἀναστάσεως, τό κατ' ἐξοχὴν βίωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἄς πορευθῶμεν πρὸς αὐτό τό ὄραμα καί βίωμα, ὅχι ἀσυγχώρητοι, ὅχι μὴ συγχωρήσαντες, ὅχι ἐν νηστείᾳ ἀπλῶς κρέατος καί ἐλαίου, ὅχι ἐν ὑποκρισίᾳ, ἀλλὰ ἐν θείᾳ ἐλευθερίᾳ, ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ, ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀληθείας, ἐν τῇ ἀληθείᾳ τοῦ πνεύματος».

Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βκε'

**† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν**